

NTNU – Trondheim
Norwegian University of
Science and Technology

Kvinner på tvers 2011:

**Språk er makt:
flerdimensjonell diskriminering og likestilling**

anette.hoel@ntnu.no

Språk er makt: flerdimensjonell diskriminering og likestilling

- Kjønn, etnisitet og arbeidsliv
- “Innvandrerkvinner”
- Språk er makt:
 - 1) Nok norsk til å være norsk nok
 - 2) Ord og språk former vår forståelse av verden

Vi er på rett vei (BLD 2011)

- ” Et inkluderende samfunn krever også et inkluderende språk. For å få en nyansert debatt må vi også være presise i vår språkbruk, her følger noen begreper som ofte brukes i den offentlige debatten”

Kravene til ”dem”

- Skaper stereotyper
- Det offentlige ”vi”
- Anniken Huidtfelt (2009):

”De må delta i husarbeidet på lik linje med kvinnene. De må vaske opp, skifte bleier, gå med barnevogn og hente i barnehagen” (VG 11.05.09)

Kvinner i arbeidslivet

- økonomisk selvstendighet

- Arbeid – rett og plikt
- Virkemiddel for integrering
- 08-16 yrkesaktive, økonomisk uavhengig, skattebetaler= en veltilpasset borger
- Arbeidslinja
- Å ikke være en idealborger – et ”problem” for samfunnet
- Arbeidsliv, familieliv (familieplanlegging, barnetall etc.), likestilling
- Å bryte med det typisk norske, å bli ”den andre”

Oss og dem, vi og de andre

- Tenkningen er viktig – prosesser mot endring
- Den etnisk norske som ”den første”
- ”Den andre” – ofte innvandrerene
- Den norske innvandringsdebatten:
 - muslimenes negative forskjellighet
- Fokus på forskjellighet skaper minoritetsposisjoner
- Om å løse opp i enhetlige kategorier:
”innvandrerkvinner”

Forskning

- Marianne Rugkåsa (2010) "Transformasjon og integrasjon. Kvalifisering av minoritetsetniske kvinner til arbeid og deltakelse i den norske velferdsstaten".
- *"Hvis du vasker et industrilokale alene etter at alle andre har gått hjem blir du kanskje økonomisk selvstendig og kan forsørge din familie. Men det spørs hvor integrert du blir i samfunnet når du må jobbe alene uten at du kan snakke med andre"*

- Berit Gullikstad (2009) Norwegian policy on economic citizenship for gender equality and ethnic integration. FEMCIT – report.
- Offentlig politikk er en sterk stemme i konstruksjonen av ”oss” og ”dem”

Flerdimensjonell diskriminering

- Kategorien “innvandrerkvinner”: en heterogen gruppe
 - Den kvinnelige tyske legen i Østerdalen, den hjemmeværende pakistaske kusina i Oslo, den amerikanske oljefrua i Stavanger, den indiske legen på legevakta i Bergen...
- Å bli markert som “den andre”
 - handler ikke bare om kjønn men om etnisitet, seksuell orientering, alder, nedsatt funksjonsevne
 - En sammenveving av sosiale kategorier = flerdimensjonell diskriminering

Likestilling

- Likestillingsloven 1979
- En norsk (nordisk) verdi
- Likeverd
- Anerkjennelse av det likestilte og likeverdige i ulikhetene utgjør et fundament for trygghet, åpenhet og et demokratisk samfunn

- *"Jeg er ikke opptatt av oss, men jeg er opptatt av OSS, du skjønner hva jeg mener? Det er mange som snakker om "vi" og "de", men jeg er opptatt av oss. Det er mange vet du, som tenker sånn "de innvandrerne" og "vi norske". Men jeg har alltid sagt at et stort begrep det er oss. De som bor her i Norge, det er oss. For hvis vi skal få et godt samfunn da må vi jobbe for oss. Ikke sånn at jeg jobber for innvandrersaker, dere jobber for de. Jeg mener at vi må se helheten sammen. Sortering er jeg i mot, jeg er for et oss- samfunn."*

